

2055

SHORT SENTENCES
ENGLISH AND GUJARATI.

WITH A
GLOSSARY OF
USEFUL WORDS
for the use of Schools
AND
Private Families.

SEVENTH EDITION.

PRINTED

BOMBAY:

AT THE UNION PRESS.

1884.

Price 2 Annas.

૨૦૫૪

મુશના.

આ નાહાની ચોપડીમાં સમાવેલાં વાક્યોમાં નવું કંઈ નથી. અગાઉ જુદેજુદે રૂપે છપાયેલાં વાક્યોમાંથી, તેમાં મુખ્યકરી, “ગ્રીનસ સેન્ટેસીસ”માંથી આ વાક્યો, પોતાનાં ઘરનાં બાલકોના ખાનગી અભ્યાસ માટે નીવડી કાઢાડવામાં આવ્યાં હતાં, ને ગયાં બે ચાર વરસ થયાં એ વાક્યોની લખેલી નકલે, આ ચોપડી છપાવી પ્રગટ કરનારનાં કુટુંબમાં, કેટલેક દરજે પોતાનો ફાયદેમંદ ઉપયોગ દેખાડવાથી, જે ખીજ કખીલાઓ તેનો લાભ લેવા ઈછતા હોય તેમનામાં પણ તેનો ફેલાવો કરવાની ધારણાથી તેને આ આકારમાં છપાવી કાઢાડવાને વાજખી વીચારવામાં આવ્યુંછે. છપાવતી વખતે એમાં જે કંઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યોછે તે એજ છે કે કેટલાંક સહેલાં વાક્યો લખી કાઢાડી તેને પેહેલવેહલાં મુક્યાંછે, ને તાર પછે મહડતાં મહડતાં ગોઠવ્યાં છે, જેથી

શીરઝ્યાતથી અભ્યાસ કરનારને કેટલેક દરજે સારી સેહેલાઈ જણાશે, એવી ઉમેદ રાખવામાં આવેછે.

એ ઉપરાંત એ વાક્યોને છેડ, એકાદ બે મીત્રોની બલામણુ ઉપરથી, કુટુંબ કખીલાઓમાં અને સંસાર વહેવારમાં વપરાતા કેટલાક ઉપયોગી ઈંગ્રેજી શબ્દોનો એક ન્હાનો જેવા સંગ્રહ તેમના ગુજરાતી અર્થ સાથે દાખલ કરી આ નાનકડી ચોપડીના ઉપયોગમાં કંઈક દરજે વધારો કર્યોછે.

મુંબઈ તા. ૧૦ મી આગસ્ટ ૧૮૭૨.

નહા. ર. રા.

—0—

આ નાહાની ચોપડીની ખીજી આવૃત્તિમાં કંઈ સેજસાજ જે વધારો કર્યોછે તે એ છે કે વાક્યોને છેડ કેટલીક ઈંગ્રેજી કેહેવતો, તેમના અંધ ખેસતા ગુજરાતી અર્થોસાથ દાખલ કરીછે તથા ચીઠી પત્રી લખવાના એકાદ બે નાહાના જેવા નમુના વગેરે હુમેરીને એ ચોપડીના ઉપયોગમાં વધારો કર્યોછે.

મુંબઈ તા. ૧૫ મી એપ્રિલ ૧૮૭૩.

નહા. ર. રાણીના.

—+—

SHORT SENTENCES

ENGLISH & GUJARATI.

He cries,

તે રડેછે.

His house,

તેનું ઘર.

Birds fly,

પક્ષીઓ ઉડેછે.

Poor cow,

ગરીબ ગાય.

Bad boy,

ખરાબ છોકરો.

I know,

હું જાણું છું.

Good girl,

સારી છોકરી.

I want,

મને જોઈએછે.

I spoke,

હું બોલીઓ.

He wants,

તેને જોઈએછે.

He Went,

તે ગયો.

You go,

તમે જાઓ.

We go,
હમે જઈએછ.

He goes,
તે જાયેછે.

We do,
હમે કરીએછ.

He runs,
તે દોડેછે.

My ox,
માહારો બળદ.

He sees,
તે જુએછે.

My book,
માહારો ચાપડી.

I see,
હું જોઈછું.

He speaks,
તે બોલેછે.

My name,
મહારું નામ.

He talks,
તે વાત કરેછે.

He swims,
તે તરેછે.

Dark room, God knows,
અંધારો ઓરડો. ખુદા જાણેછે.

Who Comes? Race horse,
કોણ આવેછે? સરતનો ઘોડો.

Good news,   **Old man,**
સારી   ખબર.   ઘરડો   માણસ.

Who says ?   **Young, girl,**
કોણ   કહેછે ?   જવાન   છોકરી.

I say,   **Yes sir,**
હું કહું છું.   હા સાહેબ.

Red colour,   **Good food,**
રાતો   રંગ.   સારો   ખોરાક.

Blue cloth,   **He gives,**
આસમાની   કપડું.   તે   આપેછે.

Hot water,   **He reads,**
ગરમ   પાણી.   તે   વાંચેછે.

Bad blood,   **Who jumps ?**
ખરાબ   લોહી.   કોણ   કુદેછે ?

Small eyes,   **I took,**
નાણાની   આંખો.   મેં   લીધું.

Sit right, બરાબર બેસો.

Go back, પાછા જાઓ.

Go soon, જલદી જાઓ.

Go up, ઉપર જાઓ.

Go down, નીચે જાઓ.

Go in, અંદર જાઓ.

Go out, બહાર જાઓ.

Come to-mor-row, કાલે આવજો.

Come near, પાસે આવો.

Come in, અંદર આવો.

Fear God, યોદાથી ડરો.

Be silent, ચુપ રહો.

Draw lines, લીટી ડોરો.

Send him, તેને મોકલો.

Do so, એમ કરો.

Ask him, તેને પુછો.

Say so, એમ કહો.

Call him, તેને જોડાવો.

Come back, પાછા આવો.

Come soon, જલદી આવો.

Take care, સંભાલ રાખો.

Look out, બહાર જુઓ.

Bring up, ઉપર લાવો.

Take away લઈ જાઓ.

Stop him, તેને ઉભો રાખો.

Give him, તેને આપો.

Tell him, તેને કહો.

Run fast, જલદી દોડો.

Go home, ઘેર જાઓ.

Speak clearly, બરાબર બોલો.

Get up, ઉભા થાઓ.

Stand up, ઉભા થાવો.

Look here, અહીંનાં જુઓ.

Eat it, તે ખાવો.

Drink it, તે પીઓ.

Give back, પાછું આપો.

Read it, તે વાંચો.

Put down, નીચે મુકો.

Be quick, વેહેત્રા થાવો.

Make haste, ઉતાવલ કરો.

Catch him, તેને પકડો.

Beat him, તેને મારો.

Cut it, તે કાપો.

Use it, તે વાપરો.

Be quiet, ચુપ થાવો.

Walk fast, જલદી ચાલો.

Go there, તાંહાં જાઓ.

Make tea, ચા બનાવો.

Go to school, નિશાળે જાઓ.
 Call the sepoy, શીપાઇને તોડા.
 Clean it well, બરાબર સાફ કરજો.
 Wash your face, તમારું મોઢું ધોવો.
 It is dirty, તે મેલું છે.
 Bring some water, થોડુંક પાણી લાવો.
 Mend my pen, માહારી કલમ ધડા.
 Shut the door, બારણું બંધ કરો.
 It is rain-ing, વરસાદ આવે છે.
 Where is it? તે કાંહાં છે?
 It is dead, તે મુત્યેલું છે.
 Birds have wings, પક્ષીઓને પાંખો હોય છે.
 Men have arms, માણસોને હાથ હોય છે.
 Wait a little, જરા સખર કરો.
 Who was here? અહિંયાં કોણ આવ્યું હતું?
 The dog barks, કુત્રો બસે છે.
 The cock crows, કુકડા વાસે છે.
 The bee hums, મધમાખ ગુંગું કરે છે.
 Take your choice, તમારે ગમે તે લેવો.
 He is up-stairs, તે માળ ઉપર છે.

Do not laugh, હથો ના.

You came late, તમે મોડા આવ્યા.

Is he gone? તે ગયો કે?

It is broken, તે બાગેલું છે.

Learn your lesson, તમારો પાઠ કરો.

If you please, જો તમારી મરજી.

You are lazy, તમે આળસુ છો.

He turned pale, તે ફીફો પડી ગયો.

Pick it up, તે ઊંચકી લેવા.

It is ripe, તે પાકું છે.

Who are you? તમે કોણ છો?

Who is he, તે કોણ છે?

Bring my break-fast, માહરો નાસ્તો લાવો.

Light the lamp, દીવો કરો.

Who is their? તાંહાં કોણ છે?

Say that again, ફરીથી બોલો.

Comb your hair, તમારા બાલ હોરો.

He is dressing, તે કપડાં પહેરે છે.

He fell down, તે પડી ગયો.

Was he hurt? તેને કુંઘ વાગ્યું કે?

I am sleepy, મને હુંગ આવેછે.

Raise your hands, તમારા હાથ ઊંચકો.

Take this note, આ ચિઠ્ઠી લઇ જાઓ.

Hold it fast, તે મજબુત પકરજો.

Who told you? તમને કોણે કહ્યું?

How comes it? એમ કેમ થાય?

At this rate, એ હસાશે.

Does it rain? વરસાદ આવેછે કે?

Is it rain-ing? શું વરસાદ આવેછે?

It rains fast, જબરે વરસાદ આવેછે.

Do not forget, ભુલશો નહિ.

Open this letter, આ કાગળ ઉખેડો.

I love him? હું તેને ચાહું છું.

I like it, તે મને ગમેછે.

Who began it? પહેલ કોણે કીધી?

Who broke it? તે કોણે ભાંગ્યું?

Who did it? તે કોણે કીધું?

I must go, મારે જવું જોઈએ.

Go and in-quire, જઈને તપાસ કરો.

I want a pen, મને એક કલમ જોઈએ.

Go down a little, જરા નીચે અસો.

Empty this bottle, આ બાટલી ખાલી કરો.

Has he dined ? તે જમ્યો કે ?

I am present, હું હાજર છું.

He is absent, તે ગેરહાજર છે.

You are a fool, તમે બેવકૂફ છો.

Boil the rice, ચોખ્ખા પાકો.

Hate no man, કોઈને ધિક્કારશો ના.

He is chained, તેને બેડી ઠાકી છે.

Do not lie, જીકું બોલો ના.

Where is he ? તે કાંહાં છે ?

He is here, તે અહિયાં છે.

Snuff the candle, ચુલ્લ કાતરો.

Bring my shoes, માહારા જોડા લાવો.

Who lives there ? તાંહાં કોણ રહે છે ?

Empty this box, આ પેટી ખાલી કરો.

Bring my clothes, માહારાં કપડાં લાવો.

How are you ? તમે કેમ છો ?

Is he well ? તે સારી પેઠે છે કે ?

He is sick, તે આબીસી છે.

He is un-well, તેના જીવને ગમતું નથી.

She lost it, તેણીએ તે ખોડ્યું.

Look for it, તે શોધી કાઢાડા.

Is it found? તે જડ્યું કે?

Who found it? કોણને જડ્યું?

I found it, મને જડ્યું.

I am sorry, હું દુઃખગીર છું.

I am glad, હું ખુશી છું.

Sing a song, એક ગીત ગાઓ.

Ring the bell, ઘાંટ વગાડા.

Silk is soft, રશમ નરમ હોય છે.

Iron is hard, લોહોડ કઠણ હોય છે.

Gold is yellow, સોનું પીલું હોય છે.

Silver is white, રૂપું રાફેદ હોય છે.

It is hot, તે ગરમ છે.

Let it cool, તેને ધંતું પડવા દેવા.

I feel cold, મને તાહાડ વાગે છે.

You slept well, તમે ખુબ ઢુંગ કાઢાડી.

Honey is sweet, મધ મિઠું હોય છે.

I know him, હું તેને ઓળખું છું.

He is blind, તે આંધળો છે.

She is deaf, તે બેહરી છે.

He is dumb, તે મુંગો છે.

Bring a chair, ચુરસી લાવો.

Open your books, તમારી ચોપડીઓ ઉઘાડો.

Read your lesson, તમારો પાઠ વાંચો.

Are you deaf ? તમે બેહરા છો કે ?

Did you ud-derstand ? તમને સમજ પડી કે ?

Not at all, મુદ્દલ નહિ.

Go straight home, પાધરા ઘેર જાઓ.

He is poor, તે ગરીબ છે.

Tell the truth, સાચું જોલો.

You are right, તમે ખરા છો.

He is wrong, તે ખોટો છે.

Sweep this place, આ જગો વાળો.

Are you engaged ? તમે કાંમમાં છો કે ?

May I enter ? હું અંદર આજી કે ?

Yes, you may, હા આવો.

Don't crawd so, એટલા ખિચોખિચ્ય બેસતા ના.

Don't be long, વાર નહિ લાગે હાં.

Don't strike him, તેને મારશ ના.

Wake him up, તેને જાગાડો.

What's the time? કેટલા વાગ્યા?

What's your number? તમે કેતરમાં છો?

I will en-quire, હું અખર કાહાડસ.

Do you hear? તમે સાંભળો છો કે?

Who is it? તે કોણ છે?

Address this letter, આ કાગલ પર સરનામું કરો.

Call the cook અખરચીને બોલાવો.

Are you hurt? તમને વાગ્યું કે?

Come to tea, આ પીવા આવો.

Defame no one, કોઈની નાલિસ કરશો ના.

What did he say? તેણે શું કહ્યું?

He said no-thing, તેણે કંઈ કહ્યું નહીં.

What are you doing? તમે શું કરો છો?

Mind your own business, તમે તમારું કામ કરો.

I am in haste, મને ઉતાવળ છે.

You may go then, ત્યારે ગમી તો તમે જાઓ.

Look at his face, તેનાં મોહોડાં તરફ જુઓ.

Never tell a lie, કદી જુઠું બોલશો ના.

I will ask him, હું તેને પુછીસ.
 What o'clock is it ? કેટલા વાગ્યા ?
 It is nine o'clock, નવ વાગ્યાછે.
 Is there leave to day ? આજે રજા છે કે ?
 There is leave to-day, આજે રજા છે.
 Why ? What is to-day ? શાની ? આજે શું છે ?
 Don't you know that ? શું તે તમે જાણતા નથી ?
 It is Sun-day to day, આજે રવીવાર છે.
 Where is he gone ? તે ગયોછે કાંહાં ?
 He is gone to Poona, તે પુણે ગયોછે.
 When will he return ? તે પાછો ઇચારે આવશે ?
 Do you rise early ? તમે વહેલા ઊઠોછો કે ?
 Where are you from ? તમે ઇયાંથી આવ્યા ?
 What do you want ? તમને શું જોઈએ છે ?
 I want a watch, મને એક ઘડિયાલ જોઈએ.
 Will you buy it ? તમે તે ખરીદ કરશો કે ?
 Read the first lesson, પહેલો પાઠ વાંચો.
 You made a mistake, તમે એક સૂક કીધી.
 You read very bad, તમે ઘણું ખરાબ વાંચ્યું.
 They set out together તેઓ સાથે નિકળ્યાં.

I have just come, હું અવડાંજ આવ્યો.
 How old are you ? તમારી ઉંમર કેટલી છે ?
 What is your age ? તમારી ઉંમર શું ?
 Write this for me, મારે વાસ્તે આ લખો.
 Do you learn English ? તમે ઇંગ્લિશ શીખો છો ?
 You are very rude, તમે ઘણા બેઅદબ છો.
 Has it gone ten ? દશ થઈ ગયા કે ?
 Where have you been ? તમે ક્યાંહાં ગયા હતા ?
 Don't talk too much, ઓટલી બધી વાત ના કરો.
 Get the carriage ready, ગાડી તૈયાર કરાવો.
 Are you at leisure ? તમને ફરસુદ છે કે ?
 Go to the market, બજારમાં જાઓ.
 Buy me a slate, મારે વાસ્તે એક સ્લેટ લાવજો.
 Is any one there ? કોઈ છે કે ?
 It will rain to-day, આજે વરસાદ આવશે.
 He is very active, તે ધણો ચાલાક છે.
 I am very hungry, મને ભૂખ બહુ લાગી છે.
 The sky is clear, આકાશ ખુલું છે.
 What are you eat-ing ? તમે શું ખાઓ છો ?
 Don't go there again, ફરીથી ત્યાં જતા ના.

Don't wait for me, માહારી વાટ જોતા ના.
 It is fair to-day, આજે આકારા ખુલું છે.
 I am very sleepy, મને હુંગ બહુ આવે છે.
 Is your knife sharp? તમારી છરી ચાલે છે કે?
 When did this happen? એ બનાવ બન્યો ક્યારે?
 What is your name? તમારું નામ શું?
 Why was he punished? તેને સજા શા માટે થઈ?
 He was well punished, તેને અછી સજા થઈ.
 This paper is damp, આ કાગલ હવાયલું છે.
 Cool the water well, પાણી સારી પેઠે ઠંડું પાડજો.
 They are dead a-sleep, તેઓ ભર હુંગમાં છે.
 He has five children, તેને પાંચ છોકરાં છે.
 It will easily break, તે જલદી ભાંગી જશે.
 Put on your turban, તમારી પાગડી પહેરો.
 What is your in-come? તમારી આવક કેટલી છે?
 I feel very cold, મને તાહાડ બહુ વાગે છે.
 What year is this? આ કયું વરસ?
 What month is this? આ કયો મહિનો?
 That will never do, એવો કદી ચાલે નહીં.
 Do you take snuff? તમે તપકીર સુંઘો છો કે?

He is my friend, તે માહારે મિત્ર છે.

Are you going out? તમે બહાર જાઓ છો કે ?

They come from China, તેઓ ચીનથી આવે છે.

They are very strong, તેઓ ધણા મજબૂત છે.

What do they cost? તેઓની શી કિંમત બેશે છે?

Pour a little ink, થોડીક શાહી નામો.

Do not spill it, ઘોળતા ના.

It is running over, તે છલકાઈ જાય છે.

How did it begin? તે શીરૂ કેમ થયું ?

He is always late, તે હંમેશાં મોડો આવે છે.

The clock has stopped, ઘડીયાળ બંધ પડ્યું છે.

Have they all come? તેઓ બધા આવ્યા કે ?

It is getting late, મોડું થાય છે.

My shoe is torn, માહારે જોડો ફાટી ગયો છે.

He saw me first, તેણે મને પહેલાં જોયો.

We live in India, આપણે હિંદુસ્તાનમાં વસ્યે છે.

Calcutta is far off, કલકત્તા ઘણું દુર છે.

Make room for me, માહારે વાસ્તે જગ્યા કરો.

He is a prisoner, તે એક કેદી છે.

Do you take wine? તમે દારૂ પીઓ છો કે ?

He is often drunk, તે વારંવાર પીધેલા થાય છે.

He trades in cotton, તે રૂનો વેપાર કરે છે.

It is not a cow, તે કંઈ ગાય નથી.

What is it then ? ત્યારે તે શું છે ?

It is an ass, તે તો ગધેડું છે.

Keep the child quiet, તે બચ્ચાને મુશું રાખો.

Get the box up, તે પેટી ઉપર લાવો.

What is in it? તેની અંદર શું છે ?

I am not rich, હું દાલતમંદ નથી.

Let us go home, ચાલો આપણે ઘેર જઈએ.

Do this for me, માહારં આટલું કામ કરો.

I will help you, હું તમને મદદ કરીશ.

Whose is the book ? તે ચોપડી કોણની છે ?

Rain water is fresh, વરસાદનું પાણી મિઠું હોય છે.

Give me the ruler, મને પેલી આંકણી આપો.

What made it fall ? તે રાથી પડ્યું.

Whose book is this ? આ ચોપડી કોણની છે.

It is Rastamji's તે રસ્તમજીની છે.

He is very careless, તે ધણો બેદરકાર છે.

Are the boys come ? છોકરાઓ આવ્યા છે કે ?

When will he come ? તે ક્યારે આવશે ?

At half past nine, સાહાડે નવ વાગે.

Bring my new coat, માહારો નવો ડગલો લાવો.

Bring some cold water, થોડુંક ઠંડું પાણી લાવો.

Call at my house, માહારો ઘેર આવજો.

What did he die of ? તે રાથી મરી ગયા ?

He died of cholera, તે ડોહારાથી મરી ગયા.

Have you no strength ? તમારામાં જોર નથી કે ?

What a strange thing, કેવું અજાણ્ય જોવાયું.

Are you the oldest ? સૌથી મોટા તમે છો કે ?

Get this place swept, આ જગા વળાવો.

Copy this for me, મારે સારૂ આની નકલ કરો.

There is no room here, અહીં જગા નથી.

You must do it, તમને તે કરવું પડશે.

Where has he been ? તે કાંહાં ગયાછે ?

I have lost my pen, મેં મારી કલમ ખોઈ.

Where did you lose it ? તમે તે કાંહાં ખોઈ.

Can't you find it ? તે જડતી નથી કે ?

Where did he find it ? તેને તે કાંહાંથી જડી ?

Where was it found? તે જડી કાંહાંથી?

The roads are very bad, રસ્તા ઘણા ખરાબ છે.

The roads are very dusty, રસ્તે ધુળ ઘણી છે.

Where did you learn? તમે કાંહાં શીખ્યા?

He has gone back again, તે પાછો ગયો છે.

How is he getting on? તેનું કામ કેમ ચાલે છે?

I will be sure to come, હું આમુખ્યા આવીશ.

Did you see the fire? તમે આગ જોઈ કે?

I shall stay at home, હું તો ઘેર રહીશ.

I shall be home early, હું વહેલો ઘેર આવીશ.

There is no ink in it, તેમાં તો સાહીજ નથી.

What is he crying about? તે શા શા રડે છે.

Who is most in fault? વધારે વાંક કોણનો છે?

I will speak to him, હું તેને કહીશ.

When did you dine? તમે ક્યારે જમ્યા?

What is your object? તમારી મતલબ શી છે?

Where did you see him? તમે તેને કાંહાં મળ્યા.

He met me on the road, તે મને રસ્તામાં મળ્યો.

Have you taken your tea? તમે ચા પીધી કે?

He is a merchant, તે એક વપારી છે.

What is the matter ? એ શું છે ?

Where did you buy it? તમે તે ક્યાંથી ખરીડ્યું?

It is very dear, I think, મનેતો ખહુ મોઢું લાગે છે.

What does he ask for it? તે એનું શું માગે છે ?

You have been cheated, તમે ઠગાઈ આવ્યા.

It is quite a bargain, એ તો ઘણું સસ્તું છે.

This is all a trick, એ સમજી ઠગાઈ છે.

He is a very wise man, તે ધણો ડાહ્યો માણસ છે.

He is an orphan boy, તે માઆપવગરનો બાકર છે.

It is made of glass, તે કાચનું બનાવેલું છે.

He dines at one o'clock, તે એક વાગે જમે છે.

Don't be confused, ધબરાતા ના.

He is confused, તે ધબરાયો છે.

Don't confuse him, તેને ધબરાવતા ના.

Don't interrupt him, તેને અચકાવતા ના.

Step here for a moment, જરા આહિ આવો.

I got up at gun-fire, હું તોપ પડતે ઉઠ્યો.

Don't fail to do it, તે કસ્યા વગર રહેતા ના હો.

When will he be tried? તેનો ઇન્સાફ ક્યારે થશે?

Is he confined to bed? શું તે આટલે પડયો છે ?

Have you enclosed it ? તમે તે ખીડી કે ?

Are you all ready ? તમે સઘન તૈયાર છો કે ?

I don't think so, મને એમ નથી લાગતું.

What do you call it ? એનું નામ શું છે ?

You are in light, તમે મને અંધારં પાડો છો.

What are you in need of ? તમારે શું જોઈએ ?

He is a needy man, તે તો ગરબડ છે.

Where does he live ? તે કાંઈ રહે છે ?

How is it cooked ? તે કેમ રંધાય છે ?

He is still ill, તે હજી માંદો છે.

Is he very ill ? શું તે ઘણો માંદો છે ?

What is the matter with him તેને શું થયું છે ?

Is he getting better ? તેને ફેર પડવા માંડ્યો છે ?

Feel my pulse, માહરી નાડ જુઓ.

I staid very late, હું ઘણીવાર બેઠો.

Hand me that book, પેલી ચોપડી મને આપો.

What is your advice ? તમારી સલાહ શું છે.

He wears a long board, તેની દાહાડી મોટી છે ?

Answer my question,

માહારા સવાલનો જવાબ આપો.

Can you speak English ?

તમને ઈંગ્રેજી બોલતાં આવડે છે ?

Wake me very early,

મને ઘણા સકારેથી ઉઠાડજે.

Who brought this news ?

આ ખબર કોણ લાવ્યું ?

Your watch goes well,

તમારું ઘડિયાલ સારું ચાલે છે.

Have you no paper ?

તમારી પાસે કાગલ નથી કે ?

Who broke the ink-stand ?

ખડિયા કોણે ભાંગ્યા ?

Take which-ever you like,

તમને જે ગમે તે લેવો.

Think before you answer,

વિચાર કરીને પછે જવાબ આપો.

Where are your books ?

તમારી ચોપડીઓ ક્યાં છે ?

What is your father ?

તમારો પાપ શો ધંધો કરે છે ?

I am older than Sorabji,

હું સોરાબજી કરતાં મોટો છું.

You had better ask him,

તમે એને પુછી જુઓ તો ઠીક.

Was he up all night?

તેને આખી રાત ઉઠાગરો કીધો કે ?

Would you like a drive?

ગાડીમાં બેસીને ફરવા માલશો ?

He promised to come,

તેણે આવવાને કમ્પૂલ કર્યું છે.

Where did you hear it?

તમે તે કાંહાં સાંભળ્યું ?

Make me a cup of tea,

માહારે સારું ચાનું એક પ્યાલું બનાવો.

I know him very well,

હું તેને સારી પેઠે જાણ્યું છું.

Have you any money?

તમારી પાસે કંઈ પૈસા છે કે ?

Shall I get it for you?

હું તમારે વાસ્તે તે લઈ આજી ?

Have you sent for him?

તમે તેને તેડાવ્યો છે કે ?

How many boys are present ?

કેટલાક છોકરા હાજર છે ?

There is no oil in the lamp,

બતીમાં તેલ નથી.

What do you mean to do now ?

હવે તમે કરવા શું માગો છો ?

Just as you please,

જેમ તમારી મરજી હોય તેમ.

You will find this very useful,

આ તમને બહુ કામ લાગશે.

He has amassed great wealth,

તેણે ઘણી દાણત મેલવી છે.

Does this book belong to you ?

આ ચોપડી તમારી છે કે ?

He knows better than you.

લે તમારા કરતાં વધારે જાણે છે.

Are you the owner of this house ?

આ ઘરના માલિક તમે છો કે ?

Do you know this man ?

આ માણસને તમે ઓળખો છો ?

Take a chair and sit down,

ખુરશી લઈને બેસો.

Bricks are made of clay.

ઘીતરડી મટોડીની બને છે.

The medicine had no effect,

તે ઓસડથી કંઈ ફેર પડ્યો નહીં.

This wall is twenty feet high,

આ દિવાલ વીસ ફુટ ઊંચી છે.

Let us now return home,

ચાલો હવે આપણે ઘેર જઈએ.

Which is the road to Mahim ?

માહિમ જવાનો રસ્તો કયો ?

How long shall you remain there ?

તમે તાંહાં કાંહાંવેર રહેશો ?

Enclose my letter in yours,

મારું કાગળ તમારાં કાગળમાં બિટા.

Do you hear what I say ?

હું શું કહું છું તે તમે સાંભળો છો ?

What is the day of the month ?

આજ કેતરમી તારીખ થય ?

What is the day of the week ?

આજ શેા વાર થયો ?

When is he to come back ?

તે પાછો ક્યારે આવવાનો છે ?

He will be back in a few days,

તે થોડા દહાડામાં પાછો આવશે.

Try and improve your hand-writing,

મેહેનત લઈને તમારા અક્ષર વાળો (સુધારો).

If you are coming, come at once,

જો તમારે આવવું હોય તો વેહુલા આવો.

Shut the door after you,

બારણું બંધ કરતા જાઓ.

He was turned out of the School,

તેને નિરાજમાંથી કાઢી મુકયો હતો.

The ink is all dried up,

સાહી સમ્પત્તિ સુકાઈ ગઈ છે.

What is the matter with that boy ?

પેલા છોકરાને શું થયું છે ?

Come whenever it suits you,

જારે ગમે તારે આવજો.

Will the evening suit you ?

વારં આજે સાંજનાં તમારાથી બનશે કે ?

Any time will suit me,

મારે સધળો વખત સરખો છે.

Tell him I wish to see him,

તેને કહેજો કે મને મળે.

When shall I find him at home ?

મને તે ઘરમાં ક્યારે મળશે ?

You are wanted up there,

તમને ઉપર બોલાવે છે.

What does he want me for ?

તે મને શું કામ બોલાવે છે ?

Stop over and ask him,

જરા જઈને તેને પુછી આવો.

I cannot use this pen.

આ કલમે મારાથી લખાતું નથી.

Bore a hole in the door,

બારણામાં એક વેહ પાડો.

Do not go without me,

મને લીધા વગર જશે ના.

Give me some more rice.

મને થોડા ખીજા આવડ મુકો.

This news will make him very sorry,

આ ખબરથી તે ધણો દલગીર થશે.

It is not easy to make him afraid,

તેને ખીવડાવવો સહેલ નથી.

Your talking will make me blunder,

તમે વાત કરાવીને મને ભૂલ પડાવશે.

She carries the child on her hip,

છોકરાને તે પોતાની કેડે લઈને જાય છે.

When are we to go to the new house ?

આપણે ત્યાં ધરમાં ક્યારે જઈશું ?

He has got an appointment there,

તેને ત્યાં એક આકરી મળી છે.

It has gone ten this long while,

દસ કેહારના વાગી ગયા.

We are shivering with cold,

હમે તાહાડથી ધુલુએ ઊંચે.

The cold weather set in earlier this year,
 ઝાણ તાહાડ વહેલી પડી.

Bombay is a very dear place to live in,
 મુંબઈમાં રહેતાં ખરચ ઘણાં થાયછે.

I have known him many years,
 ઘણાં વરસ થયાં હું ઝેને ઝાળખુંધું.

I have known him from his infancy,
 હું ઝેને નાહાનપણથી ઝાળખુંધું.

Where did you make his acquaintance?
 તમારે ઝેની સાથે કાંહાંથી ઝાળખાણ થયું ?

He is a very agreeable companion,
 તે ઘણાં મનમેલાપી દાસ્ત છે.

He has a large circle of acquaintance,
 તેને ઘણે ડેકાણે ઝાળખાણ છે.

Has he sent you an invitation ?
 તેણે તમને તેડું કીધુંછે કે ?

I shall be home before twelve o'clock,
 હું તો બાર વાગ્યા અગાઉ ઘેર આવીશ.

He always promises but never comes,
 તે હંમેશાં કેહેછે પણ કદી આવતો નથી.

Several holidays this year fall on Sunday,
આણુ ધણાખરા તેહેવાર રવીવારે આવેછે.

All his efforts were of no avail,
તેની સઘળી મહેનત ફાકટ ગઈ.

Your writing is rather too small,
તમે જરા કીચું બહુ લખાંછો.

This is a very unsuitable time,
આતો ધણો કઠંગો વખત છે.

I wonder where Pestanji has gone,
કોણ જાણે પેસ્તાનજી કાંઈ ગયોછે.

He fell from the third story,
તે ત્રીજે માળથી પડ્યો.

Is it a three-story house?

શું તે ત્રણ માળનું ઘર છે?

I am sure I don't know,

કોણ જાણે, મને માલુમ નથી.

What have you agreed to give him?

તમે એને શું આપવાનું પડ્યુંછે?

Don't call each other nick names,

એક બીજાની બીજા ના પાડો.

He procured me this appointment,
તેણે મને આ ચાકરી અપાવી.

I wonder how old this house is ?

આ ઘર કેણુ બાણે કેટલું જુનું હશે ?

I will go as soon as the rain is over,
વરસાદ રહ્યો કે હું જઈશ.

The sooner you do it the better,
જેમ તમે જલદી કરો તેમ સારું.

What did he want with you ?

તેને તમારું શું કામ હતું ?

Will he be tried in Surat ?

તેનો ધનિસાફ સુરતમાં થશે કે શું ?

He is a very obliging person,

તે ઘણો બહો આદમી છે.

He lives in great style,

તે તો મોટા દમામથી રહે છે.

This is not a fair sample,

આ કંઈ સારો નમુનો નથી.

Show me a specimen of your writing,

મને તમારા દસખત બતાવો.

I kept my bed for three days,

હું ત્રણ દહાડા સુધી આટલે રહ્યો.

It was not my fault, I assure you.

હું અરેઅરે કહું છું કે એમાં કંઈ માહરો વાંક નથી.

They will hardly find room,

તેમને જગા બાગ્યે મલે.

The rains have now fairly set in,

હવે એમાશું અરેઅરે બેઠું.

You need not speak so loud,

તમારે આટલું મોટેથી બોલવાનું કંઈ કામ નથી.

If you really need it, you can take it,

તમારે એની અરેઅરી જરૂર હોય તો લઈ જાઓ.

A friend in need is a friend indeed,

દુખનો સાથી તેજ અરે મિત્ર.

Were you ever at Surat?

તમે કદી સુરત ગયાછો કે ?

Have you never been there?

તમે કોઈ દહાડો ત્યાં નથી ગયા ?

I do not know what it means,

મને એનો અર્થ માલુમ નથી.

Does he get any better ?

તને કંઈ ફેર પડવા માડ્યો કે ?

I feel pain in my side,

માહારી કૂખમાં દરદ થાય છે.

I feel very angry with you,

મને તમારી ઉપર બહુ ગુસ્સો છુટે છે.

These mangoes are very ripe,

આ કેરીઓ ઘણી પાકેલી છે.

Are they too ripe ?

શું તે છેક પાકી ગઈ છે કે ?

What did you do all day ?

આખો દાહાડો શું કસ્યા કીધું ?

What were you doing all day ?

આખો દાહાડો શું કરતા હતા ?

Where did you go yesterday ?

કાલે તમે કાંહાં ગયા હતા ?

I went to see Cavasji,

હું કાવરાજીને મળવા ગયો હતો.

Did any one come to see you yesterday?

તમને કાલે કોઈ મળવા આયું હતું કે ?

What did you pay for that book?

તે ચોપડીનું તમે શું આપ્યું ?

Wind up your watch,

તમારાં ઘડિયાલને ડુંચી આપો.

We shall have a half holiday,

આપણને અર્ધ દાહાડાની રજા મળશે.

School will break up at one o'clock,

એક વાગતે નિરાળ બંધ થશે.

At what time were you there?

તમે ત્યાં ક્યારે ગયા હતા ?

At about half past five,

આસરે સાડ પાંચ વાગતે.

What street do you live in?

તમે કયા મોહોલામાં રહો છો ?

How do you get your living?

તમારું યુજરાત કેમ ચાલે છે ?

I shall be busy all day tomorrow,

કાલે મને આજો દાહાડો કામ છે.

I intend to go to-day,

આજે મારે જવાનો ધરાદોછે.

I make very free with you,

હું તમારી સાથે કંઈ જુદાઈ રાખતો નથી.

Where did you go last night ?

રાત્રે તમે કાંહાં ગયા હતા.

What takes you to Poona ?

તમે પુણે શા સાર જાઓછો.

Do you expect to get a prize ?

તમને ધનામ મલવાની આશા છે કે ?

Have any of you ever been there ?

તમારામાંથી કોઈ તાંહાં જઈ આવ્યું છે કે ?

Explain this to Dinshaw,

દીનશાને આ સમજાવો.

Have you any thing to say to me ?

તમારે મને કંઈ કહેવુંછે કે ?

What have you to say to me?

તમારે મને શું કહેવાનું છે ?

Who gave you leave to do that?

તમને કોણે કહ્યું કે તે કરજે ?

Will there be room enough?

જગો જોઈએ તેટલી થશે કે ?

What can I get you to eat?

તમારે સારૂં ખાવાનું શું લાંજ ?

What is that boy selling?

પેલા છોકરો શું વેચે છે ?

How is it to be helped?

એના ઉપાય શી રીતે કરવો ?

How came you to do it?

તમારે તે કેમ કરવું પડ્યું ?

He had better pay his debts,

તે પોતાનું કરજ કિતાડે તો સારું.

It is a debt of very old standing,

એ દેવું તો ઘણાં દાહાડાનું છે.

He was on the point of death,

તે છેક મરવા તક થયો હતો.

What doctor attends him?

કયા દાક્ટરની તે દવા કરેછે?

What medicine does he give him?

તે તેને શું દવા આપેછે?

Where are you going to reside?

તમે કાંહા રહેવા જાઓ?

I shall never forget your kindness,

હું તમારી મહેરબાની કદી નહીં વિસરશ,

Allow me to go with you,

તમારી સાથે મને આવવા દો,

Do you observe any defect in this?

તમને એમાં કાંઈ ખામી દેખાયછે?

Is there an index to this book?

આ એપડીનું સાંકળ્યું છે કે?

He said so in my presence,

તેણે મારાં દેખતાં એમ કહ્યું.

What is the weight of this stone?

આ પથર કેટલો ભારી હશે?

It will be of no use to petition.

અરજી કીધાથી કંઈ વળવાનું નહીં.

You do not look well this morning,

આજ તમારો ચહેરો કંઈ ઠીક લાગતો નથી.

I have a very bad head-ache,

મારું માથું બહુ દુખે છે.

I went to his house but did not find him
at home, હું તેને ઘેર ગયા હતા પણ તે મળ્યો નહીં.

It is not certain yet that we shall go at
all, હજી નક્કી નથી કે આપણે જઈશું.

Is he going to remain there or will he
return? શું તે ત્યાં જ રહેવાનો છે કે પાછો આવશે?

I have been acquainted with him these 20
years, વીસ વરસ થયાં મારે તેની સાથે ઓગળાણ છે.

What were the guns fired for this
morning? આજે સહવારે તોપો શાની પડી?

Empty vessels sound most,

અધૂરો ધડો ઇલકાય ધડો.

Little learning is a dangerous thing,

અલ્પ જ્ઞાન તે અતિ હાન.

If you give an inch he will take an ell,

આંગલી આપતાં પોહિંચો માંગે.

Good mind, good find,

આપ બલા તે જગ બલા.

All are well if self be well.

આપ સુખી તે જગ સુખી.

All that glitters is not gold,

ઉજલું એટલું કુધ નહી — (અથવા)

કાલા એટલા ભુતના સાલા નહીં.

To kill two birds with one stone,

એક પંથ ઔર દો કાજ.

As you sow, so shall you reap,

કરણી તેવી પાર ઉતરણી — (અથવા)

વાવશે તેવું ચાખશે.

He that works shall eat,

કરે ચાકરી તે ખાય બાખરી.

No pains, no gains,

કષ્ટ વિના ફળ નહીં.

Him laud whose bread you eat,

જેની ધડીએ દળિયે તેનાં ગીત ગામ્ય.

A bad workman quarrels with his tools,

નામ્યું નહીં તે આગણું વાંકું.

Roses have thorns,

ગાંમ ત્યાં ઘેડવાડા હેાય.

Set a thief to catch a thief,

ચોરનાં પગલાં ચોરજ જાણે.

While there is life there is hope,

જ્યતક સાસ તણલગ આસ——(અથવા)

સાસ તાંહાંલગ સોસ.

Many men many minds,

જન મોઢે જન વાત.

Like for like and Nan for Nicholas,

જેવાં બાઈનાં મોસાજાં તેવાં ખેહુનના ગીત.

In Rome I am a Roman,

જેવો દેશ તેવો વેશ.

Great show and empty pockets,

બરમ બારી અને ખીસા ખાલી——(અથવા)

હમ ઢાલ ને મોઢે પોલ.

Talk of the devil and his imp appears,
તમારા આવરદા મોઢા છે.

He is caught in his own trap,
તેનાંજ તાંટ્યા તેનાંજ ગલામાં.

He is a green-eyed monster,
તેની આંખમાં સનીશ્ચર છે.

Many hands make light work,
સાત પાંચની લાકડીને એકનો બોજ.

Strike the iron while it is hot,
ધાવ આવે તારે સોકડી મારીએ.

Some thing is better than nothing,
નહી મામા કરતાં કાના મામા સારા.

Cut your coat according to your cloth,
પગ જોઈને પાંચરણું તાણવું.

First come first served,
આવે પહેલા તે આવ વહેલા.

Such a father, such a son,
બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા,

Man proposes and God disposes,
માણસ ધારે ખુદા પાર હિતારે.

Might is the only right,
મારે તેની તલવાર——(અથવા)
હરામીના બે ભાગ.

It amounts to the same thing,
મુખ્યા નહીં ને પાછા થયા.
Pride goeth before destruction,
વિનાશ કાલે વિપરીત જીવિ.

Time is money,
વેળા એજ વસુ.
Silence is the chief virtue,
સત્યસે બરી સુખ.

Ignorance is bliss,
અજ્ઞાણની બલા દુર.
Every thing is good in its season,
લગનના ઢાલી લગને જાને.

Evil gotten, evil spent,
જીસ મુલથે આયા ઈસ મુલસે ગયા.
Knowledge is Power,

વિદ્યા એજ વીર્ય છે——(અથવા)
શાસ્ત્ર એજ શક્તિ છે.

MY DEAR RUSTOM,

The moment this reaches you, leave home for my house, as I want to speak to you immediately.

I am yours affectionately,

SORÁBSHÁ DÁDÁBHÁI.

Bombay, 10th March 1873.

મારા વાહાબા રસ્તમ,

આ ચીઠી પુગતાંને વાર મારે ઘેર આવવા
સાફ તમારે ઘેરથી નિકળિ પડજો, કાંચેકે મારે
તમારી સાથ જલદી કંઈ વાત કરવીછે.

જા૦ તમારો વાહાબો દોસ્ત,

સોરાબશા દાદાબાઈ.

મુંબઈ, તા૦ ૧૦ મી મારચ ૧૮૭૩.

MY DEAR SORÁBSHÁ,

You must excuse me for not coming over now, as I am engaged in business, I will try to see you tomorrow.

Yours affectionately,

RUSTOMJI NÁNÁBHÁI.

Bombay, 10th March 1873.

મારા વાહાજા સોહોરાજીરા,

હું હમણા કામમાં રોકાયેલો હોવાથી મારીથી
અવારું નથી તેથી મને માફ કરજો, જો બનશે તો
હું તમને કાલે મળીશ.

હા. તમારો વાહાજો દોસ્ત,

રુસ્તમજી નાનાભાઈ.

મુંબઈ, તા. ૧૦ મી માર્ચ ૧૮૭૩.

MY DEAR MANCHERSHÁ,

Oblige me by sending your Gujaráti Dictionary by the bearer of this. I will return it to you in the course of the day.

Yours affectionately,

DÁRÁSHÁ DHUNJISHÁ.

Bombay, 15th March 1873.

મારા વાહાલા મંચેરશા,

મેહુરખાની કરીને આ ચીઠી લાવનાર સંગાથે
તમારી ગુજરાતી ડિક્શનરી મોકલી આપજ્ઞે. હું તે
આજ સાંજ સુધીમાં પાછી મોકલી આપીશ.

લાં તમારે વાહાલો દોસ્ત,

દારાશા ધનજીશા.

મુંબઈ, તાં ૧૫ મી મારચ ૧૮૭૩.

MY DEAR DĀRĀSHĀ,

I have lent my Gujarāti Dictionary to a friend. I will get it back, however, and send it to you.

Yours affectionately,

MANCHERSHĀ NĀNĀBHĀI.

Bombay, 15th March 1873.

મારા વાહાલા દારાશા,

મેં મારી ગુજરાતી દીક્ષનરી મારા એક દોસ્તને આપેલી છે. હું તે તેમની પાસથી મંગાવીને તમને મોકલી આપીરા.

હા. તમારો વાહાલો દોસ્ત,

મંચેરશા નાનાભાઈ.

મુંબઈ, તા. ૧૫ મી માર્ચ ૧૮૭૩.

GLOSSARY OF USEFUL TERMS.

સગાઈ.

Father, બાપ; (step f.)-સાવકો બાપ.

Mother, માએ; (step m.)-મત્રાઈ માએ.

Brother, બાઈ; (step b.)-સાવકો બાઈ.

Sister, બેહેન; (step s.)-સાવકી બેહેન.

Son, છોકરો; (step s.)-સાવકો છોકરો.

Daughter, છોકરી; (step d.)-સાવકી છોકરી.

Husband, ધણી; વર; આવંદ.

Wife, ધણીયાણી; અઈરી; મોહોરદાર; વહુ.

Child, છોકરું; અચ્ચું. Children, છોકરાં; અચ્ચાં.

Uncle (paternal)-*father's brother*, કાકો-
(his wife, કાકી)-*father's sister's*
husband, દુવો; (his wife, દુઈ.)

Uncle (maternal) *mother's brother*, મામે-
(his wife, મામી) *mother's sister's*
husband, માસો; (his wife, માસી.)

Aunt paternal-(*father's brother's wife*)-
 ઠાકી-(*father's sister*)-દુધ.

Aunt maternal-(*mother's brother's wife*)
 -મામી-(*mother's sister*) માસી.

Cousin paternal-(*father's brother's son*)-
 ઠાકાનો છોકરો; પિત્રાઈ ભાઈ; (*father's sister's son*)-દુધનો છોકરો.

Cousin maternal-(*mother's brother's son*)
 -મામાનો છોકરો; (*mother's sister's son*)-મા-
 શીનો છોકરો; મસિયાઈ ભાઈ.

Nephew, (*brother's son*)-ભત્રીજો; (*sister's son*) ભાણેજ.

Niece, (*brother's daughter*) ભત્રીજી.

„ (*sister's daughter*) ભાણીજી.

Grand father-(*paternal*)-અપાવો; દાદો.

„ „ -(*maternal*)-મમાવો; આજો.

Grand mother-(*paternal*)-અપાઈ; દાદી.

„ „ -(*maternal*)-મમાઈ.

Great grand father, આપનો અથવા માનો અ-
 પાવો અથવા મમાવો.

Great grand mother, બાપની અથવા માની
બપાઈ અથવા મમાઈ.

Grandson, છોકરાનો અથવા છોકરીનો છોકરો; પૌત્ર.

Grand daughter, છોકરા અથવા છોકરીની
છોકરી; પૌત્રી.

Father-in-law, સસરા.

Mother-in-law, સાસુ.

Brother-in-law, (wife's brother)-સાસા;
(wife's sister's husband)-સહાદુ; (sister's
husband)-બંધેલી; (husband's elder bro-
ther)--જેડ; (husband's younger bro-
ther)-દેર; (husband's sister's husband)
નનંદવાઈ.

Sister-in-law, (wife's sister)-સાલી; (bro-
ther's wife)-ભાંજનઈ; (husband's elder
brother's wife)-જેડાણી, (her husband,
જેડ); (husband's younger brother's wife)
દેરાણી, (her husband, દેર); husband's
sister)-નનંદ, (her husband, નનંદવાઈ)

Son-in-law, જમાઈ.

Daughter-in-law, વહુ.

જનપરો.

Ant, કીડી.	Cow, ગાય.
Antelope, હરણ.	Cricket, કસારી.
Ape, વાંદરો.	Crow, કાગડો.
Ass, ગરેકું.	Cuckoo, કોયલ.
Bat, વાઘલું.	Dog, કૂત્રો.
Bear, રીંછ.	Dove, કબુતર.
Bee, મધમાખ.	Dromedary, સાંઢણી.
Buffalo, બેસ.	Duck, બતક.
Bug, માકડ.	Eagle, ગરુડ પક્ષી.
Bull, ગેધો.	Elephant, હાથી.
Bullock, બલદ.	Flea, ચાંચડ.
Butterfly, પતંગિયું.	Fly, માંખ.
Calf, વાછરડો.	Fowl, મુરગી.
Camel, ઊંઠ.	Fox, કેહોલું.
Cat, ખીલાડી.	Frog, દેડકો.
Centipede, કાનકચુરો.	Gnat, મચ્છર.
Cobra, નાગ.	Goat, બકરો.
Cock, મરધો.	Goose, હાંસ.

Hare, સસલો.	Owl, ધુવડ.
Hog, ડુકર.	Panther, ચિત્તો.
Horse, ધોડા.	Parrot, પોપટ.
Jackal, શીઆલ.	Partridge, તિતર.
Kid, બોકલિયું.	Peacock, મોર.
Kite, સમડી.	Pig, ડુકરનું બચ્ચું.
Lark, મેના.	Pigeon, કજ્જીતર.
Leech, જલો.	Roe, હરણી.
Lion, સિંહ.	Scorpion, વિચ્છુ.
Lizard, ગલોરી.	Serpent, સાંપ.
Louse, જી.	Sheep, મેદો.
Mole, ચેન.	Snake, સાંપ.
Mongoose, નાગિચ્ચો.	Sparrow, ચઢિ.
Monkey, વાંદરો.	Spider, કરારિચ્ચો.
Mouse, ઊંદર.	Squirrel, બલેરી.
Mule, બચ્ચર.	Tiger, વાઘ.
Musquito, ડાંસ.	Vulture, ગીદ.
Nag, ટટ્ટ.	Wasp, બમરો.
Nightingale, જીલજીલ.	Wolf, વર.
Ostrich, સાહામુર્ગ.	Worm, કીડો.

શરીરના અવયવો.

Hair, બાલ; વાળ.	Chin, કુંડડી.
Crown, ટાળક.	Mouth, મોઢોડું.
Head, માથું.	Lip, હોઠ.
Skull, માથાની જોપરી.	Tooth, દાંત.
Forehead, કપાળ.	Gum, પારા; અવાળ.
Ear, કાન.	Tongue, જીભ.
Eye, આંખ.	Palate, ટાળવું.
Pupil, આંખની કીકી.	Grinder, દાહાડ.
Eyebrows, બવાં; બમર.	Jaw, જડડું.
Eyelash, પાપણ.	Jawbone, ડાચું.
Eyelid, પોપચું.	Molar, દાઢ.
Nose, નાક.	Saliva, લખ.
Nostril, નસઢોરી.	Spittle, થુક.
Cheek, ગાળ.	Larynx, નરડી; ગરચી.
Whiskers, થેબિઆ.	Neck, ગરદન.
Mustaches, મુછ.	Throat, ગળું.
Beard, દાહાડી.	Trunk, ધડ.

Chest, છાતી.	Wrist, પોંદડો.
Breast, ધાઈ; સ્તન.	Palm, હથેલી.
Nipple, બોટણી; ડીંચી.	Thumb, હાથનો અંગેઠો.
Rib, પાંસલી.	Finger, આંગળું.
Belly, પેટ.	Knuckle, ટાંચાં.
Navel, કુતી.	Fist, ઘુઠી.
Abdomen, પેડું.	Nail, નખ.
Flank, કુખ.	Pulse, નાડ.
Buttock, કુલું.	Lap, બાજો.
Anus, સફરો.	Thigh, જંગ.
Waist, કંમર.	Foot, પગ.
Hip, કેડ.	Knee, ઘુટણ.
Back, બરડો.	Leg, ટેંગડી.
Back bone, બરડાનો	Calf, ટેટું.
કોઠો.	Ankle, ઘુંટી;
Shoulder, અખું.	Instep, પગની પાટલી.
Arm, બાજુ.	Heel, પગની ઓડી.
Armpit, કાખ; અગલ.	Sole, પગનું તલિયું.
Elbow, કોપરિયું; કોણી.	Toe, પગનો અંગુઠો.
Hand, હાથ.	Body, બદન; શરીર.

Skeleton, હાડપંજર.	Lungs, ફેફસાં.
Skin, ચામડી.	Stomach, હેજરી.
Bone, હાડકું.	Bowels, આંતરડાં.
Flesh, માંસ.	Spleen, તલ્લિ.
Blood, લોહી.	Kidney, ગુરદો.
Artery, ધોરી નસ.	Bladder, પુકો.
Vein, નસ.	Gallbladder, પિત્તો.
Muscles, ગોટલાં.	Marrow, ગુર.
Brain, ભેજું.	Membrane, ઝીલી.
Heart, દિલગુરદો.	Runnet, ચુસદો.
Liver, કલેજું.	Womb, ગર્ભ.

દરદો.

Abscess, ધુમકું.	Blindness, અંધાપો.
Ague, તાહાડધો તાવ.	Blister, ફેફેયો.
Albugo, કુતું.	Boil, ફેલો.
Asthma, હાફળુ.	Burn, જાગરો.
Bile, પિત્ત.	Cancer, અરપસું.

Carbuncle, પાકું.	Giddiness, ભાર; ફેર.
Cataract, માંતિઆ.	Gout, નજલો.
Calic, ચુંકો.	Hiccough, અડગચી.
Convulsion, હપથું.	Indigestion, અછરણ.
Consumption, અર્ધ.	Itch, ખસ; ખુજલી.
Costiveness, કબજા- યાત.	Jaundice, કમળો.
Cough, ઠાંસો.	Lame, લંગડું.
Cramp, આંકરાં.	Leprosy, કોહોડ.
Cripple, આડું.	Measels, ગોવરં.
Deaf, બેહેરં.	Mole, તલ.
Diarrhœa, અધામણ.	Pain, દુખ; દરદ.
Dislocation, માંચાવું.	Paralysis, લકવો.
Dropsy, જલંદર.	Phlegm, ખલગમ.
Dumb, મુઝું.	Piles, હરસ.
Dysentery, મરડો.	Pimple, કુલી.
Epilepsy, ફિક્કરં.	Tumour, ગાંક.
Fever, તાવ.	Ulcer, નાસુર.
Fistula, બગંદર.	Wart, મસો.
Fomentation, શેક.	Whitlow, નખછર.
	Worms, કરમ.

કરિયાણું, ધ.

Aloes, એલિયો.	Castor, એરંડી.
Aloeswood, અગર.	Catecheu, કાથો.
Alum, કૃષ્કી.	Chiretta, કર્શ આતું.
Amber, કેરમો.	Cinnamon, તજ.
Aniseseed, અનીસું.	Civet, સરકચુરો.
Antimony, સુરમો.	Cloves, લવંગ.
Arsenic(red)મનસીલ.	Cochineal, કીરમજ.
„(white) સોમજ.	Coffee, જુન; કાફી.
„(yellow) હરતાલ.	Collyrium, અંજન.
Asafoetida, હીંગ.	Copal, ચંદ્રસ.
Benzoin, લોખાન.	Copperas, હીરાકસી.
Bezoar, ગોરચંદન.	Corianderseed, ધાના.
Blue vitriol, મારચુથુ.	Croton, જમાલગોટો.
Borax, ટણકનપ્પાર.	Cubebs, કબાબચીની.
Brimstone, ગંધક.	Cumin seed, હરં.
Camphor, કપુર.	Fennelseed, વરિયાલી.
Caraway seed, સુવા.	Fleabane (purple),
Cardamoms, એલચી.	કાલી હરી.

Frankincense, લોખાન.	Ochre (red) ગેર.
Gallnut, માયફળ.	Opium, અફીમ.
Ginger, (dry) સુંઠ.	Pellitory, અકલગરો.
Gum, ગુંદર.	Pepper, મરી.
Henna, મેદી.	Poppy, ખસખસ.
Hogplum, આમરા.	Quince seed, બેદાના.
Indigo, કાલીગલી.	Red lead, સીંદુર.
Liquorice, જેલીમધ.	Rhubarb, રેવંચીની.
Litharge, મુરદારસીંગ.	Saffron, ફેસર.
Mace, જવંત્રી.	Sandle, સુખડ.
Madder, મંજીષ્ઠ.	Sapan wood, પતંગનું.
Mangosteen, ઢાકમ.	લાકડું.
Manna, માંડ.	Senna, સુનામખી.
Musk, કસતુરી.	Sugar, ખાંડ.
Mustard, રાઈ.	Sugarcandy, શાકર.
Myrobolans, હારડાં.	Tea, ચાએ.
Myrrh, હીરાબોલ.	Thorn apple, ધતુરો.
Nutmeg, જાયફલ.	Turmeric, હલદ.
Nuxvomica, જેલેડી	Verdigris, જંગાલ.
કચુરો.	Wormwood, દમનો.

મેવો.

Almond, બદામ.	Melon, ખરબુચું.
Apple, સેફ.	Muskmelon, ચીબકું.
Apricot, જરદઆલુ.	Orange, નારંગી.
Cocoanut, નારીચેત.	Pine apple, અનેનાસ.
Cucumber, કાકડી.	Plantain, કેકું.
Date, ખજૂર.	Plum, આછ.
Fig, અંજીર.	Pomegranate, દાડમ.
Grape, દરાખ.	Pompelmoose, પપા- નાસ.
Guava, જમરૂખ.	Sugarcane, ઘેરડી.
Jack fruit, ચાંપુ.	Walnut, અખરોટ.
Lemon, લીચુ.	Watermelon, તરબુચ.
Mango, કેરી.	

ફુલ.

Boquet, ફુલનો તોરો.	Sunflower, સુરજમુખી
Daisies, માધરાંનાં ફુલ.	ફુલ.
Jasmine, ચંપેલી.	Tube rose, યુલહરી.
Rose, ગોલાખ.	Tulip, યુલલાલા.

ધાતુ.

Brass, પિત્તલ.	Leafmetal, વરખ.
Bronze, કાંસું.	Mercury, પારો.
Copper, તાંબુ.	Pewter, જસત.
Gold, સોનું.	Silver, રૂપું.
Iron, લોહીકું.	Steel, પોલાદ.
Lead, સીસું.	Tin, કલ્લાઈ.

ધરેણાં ધ.

Agate, અકીક.	Garnet, યાકૃત.
Amber, કેરબો.	Jewel, જવાહીર.
Anklet, પેદાં.	Necklace, માળા.
Bracelet, પોંદેંચી.	Pearl, માતી.
Coral, પરવાકું.	Ring, વિડી.
Diamond, હિરો.	Ruby, માણિક.
Earring, એરિંગ.	Sapphire, લીઝમ.
Emerald, જમરૂદ.	Topaz, પોપરાજ.

ધંધાદારીઓ.

Architect, વાહાડિયો.	Farrier, નાજબંદ.
Baker, પદર.	Fishmonger, માછી.
Banker, નાણાવટી.	Goldsmith, સોની.
Barber, હબ્બમ.	Groom, ધોડાવાળો.
Blacksmith, લુહાડ.	Jeweller, ઝવેરી;
Bricklayer, કડિયો.	પરચીગર.
Broker, દલાલ.	Mason, ધોંડફોરો.
Butcher, કસાઈ.	Midwife, દાઈ.
Carder, પિંનરો.	Milkman, દુધવાળો.
Carpenter, સુથાર.	Nurse, આયા.
Clerk, મહેતો.	Porter, હેલકરી.
Cobbler, ચમાર.	Potter, કુંભાર.
Cook, બાવરચી.	Tialor, દરજી
Coppersmith, કેસારો.	Tiler, ચારો.
Cowherd, ગવલી.	Turner, ફંતારી.
Draper, કાપડિયો.	Washerman, ધોબી.
Druggist, ગાંધી.	Weaver, વણકર.
Dyer, રંગારી.	Wetnurse, ધાવ.
•Embroiderer, ચીકનદોજ.	

પરચુરણ.

Bedstead, પલંગ.	Goblet, કાંસીચો.
Blanket, ધાબલી.	Censer, ધુપદાન.
Cradle, પાનું; પાળણું.	Pan, પેણો.
Curtain, મચ્છરદાની.	Kettle, કિટલી.
Mattress, ગોદકું.	Mortar, ખાનીપરાય.
Pillow, તકીઆ.	Pestle, ખતો.
Quilt, સુજની.	Scissors, કાતર.
Candle, મોમખતી.	Sieve, ચાણણી.
Chair, ચુરશી.	Tongs, ચિપિયો.
Globe lamp, હાંડી.	Jar, ખરની.
Bench, ખાજટ.	Jug, કૂળે.
Chandelier, ઝુમર.	Lantern, ફાણસ.
Cup, ખાલું.	Mat, સાદડી.
Comb, કાંસકી.	Plate, રકાખી.
Dish, રકાખી.	Broom, ઝાડ.
Fork, કાંટો.	Brush, પીછી.
Knife, છરી.	Funnel, ગળી.
Spoon, ચમચો.	Watch, ધડિયાલ.

SLEEP.

Bed at eleven,
Up at seven;
Twelve and eight
Will do, though late.

He that would thrive.
Must rise at five ;
He that has thriven,
May lie till seven. .

Early to bed, and early to rise,
Makes a man healthy, wealthy, and wise.

Of sleep seven hours will your vigour restore,
Or eight hours at most—only babies need more.

If much you've, to do be sure you rise soon.
One hour in the morning's worth two after noon.

FOOD.

Your meals should be three—
Breakfast, dinner, and tea;
No more if you wish a long liver to be.

If you wish your life to last,
See you never eat too fast;
Reason why; if you should question,
Thorough chewing helps digestion.

After meal-hour take rest,
Thus the better 'twill digest;
Spend the time in lively chat,
Welcome business after that.

Wine beer or spirits, he that swills,
Lays up a store of future ills;
Sooner or later comes the day,
He must a dismal reckoning pay.

EXERCISE.

Exercise in open air,
Keeps the system in repair;
All the better it will be,
If pursued with life and glee.
Have an *object* for your walk,
Or a friend with whom to talk;
Only thus, 'tis understood,
Will your walking do you good.
Merry sport and manly game,
Lend a vigour to the frame;
Which can ne'er be felt by those,
In dull dumps who like to doze,
These are surely pleasant ways,
To prolong your youthful days.

TIME.

Sixty seconds make a minute,
Time enough to tie my shoe;
Sixty minutes make an hour,
Shall it pass, and nought to do?
Twenty-four hours will make a day,
Too much time to spend in sleep;
Too much time to spend in play,
For seven days will end the week.
Fifty and two such weeks will put
Near an end to every year;
Days three hundred sixty-five
Are the whole that it can share,
Except in leap year, when one day
Added is to gain lost time;
May it not be spent in play,
Neither any evil crime.
Our time is short, we often say:
Let us then improve it well;
That eternally we may
Live where happy angels dwell.

યુનિયન પ્રેસમાંથી મળશે.

	૩૦ આ. પૈ.
જીગ્રેજી તથા ગુજરાતી ડીક્ષનેરી (મોટી) વાલમ ૧	૩ ૦ ૦
” ” ગુજરાતી ડીક્ષનેરી (મો- ટી) વાલમ ૨ થી ૭ દરેકના.	૨ ૮ ૦
ખરજોનામું દફતર પેહેલું	૩ ૦ ૦
” ” ખીજું	૨ ૦ ૦
” ” આઠમું વાલમ ૧ લું.	૨ ૦ ૦
માહારાજ ભાઈખિલ કેરા જીગ્રેજી ..	૩ ૦ ૦
” ” ” ગુજરાતી ..	૧ ૮ ૦
નયરંગે ઇશ્ક (ઉરફુ નાટક)	૦ ૮ ૦
સાવિત્રી (ગુજરાતી નાટક)	૦ ૮ ૦
પારસી ગરબા ભાગ ૨ જો	૦ ૬ ૦
ખાળખેલ	૦ ૪ ૦

ચોટ સેન્ટેનસીસ	૦	૨	૦
ખંદગી (સારી)	૦	૪	૦
„ (ગીલીટની)	૧	૮	૦
નિતીવચન	૧	૮	૦
પાઠમાળા અંક ૧ લો	૦	૪	૦
„ „ ૩ જો	૧	૦	૦
ભુગોળ પુરોપની	૦	૪	૦
„ ઐશીઆની	૦	૪	૦
શ્રી સત્ય નારાયણની કથા	૦	૬	૦

